

[Holger Eriksen.]

turerne ændres, således at disse nye købspriser ikke kan forrentes, så må der ske eet af to: enten må arbejderne nøjes med noget mindre løn, eller også må staten nøjes med noget mindre skat. Det er naturligvis et udmærket og praktisk program at have. Man siger altså, at når den tidligere ejer fjerner sig med en meget stor kapital, må man overlade til arbejderne direkte at bære omkostningerne derved i form af mindre løn, eller også må man lade borgerne i almindelighed bære dem ved at fritage den pågældende ejendom for skatter. Det er et praktisk synspunkt for dem, der ikke er bange for at indrømme, at det, de vil, er så egoistisk og i hvert fald ikke har noget med retfærdighed at gøre.

Jeg tror imidlertid ikke, at det lader sig praktisere, og derfor er det mere hensigtsmæssigt at lade grundværdistigningen på jorden opsuges af samfundet og derved komme samfundets medlemmer til gavn.

Det ærede medlem gjorde gældende, at prisstigningen på den nøgne jord er meget ringe. Jeg skal ikke gå ind i en dybere debat herom — det har jeg i og for sig ingen forudsætninger for — men jeg må dog henvise til, at jordlovsudvalget har en anden opfattelse. Forleden erhvervede det ved et ejerskifte godt 100 tdr. land fra en gård ved Aarhus til en pris af 2 000 kr. pr. td., og det blev påstået, at det var en meget lav pris; den ligger imidlertid betydeligt over vurderingen af jorden de fleste steder.

I denne forbindelse må jeg i høj grad anfægte et regnestykke, som det ærede medlem hr. Alfred Bøgh opstillede. Det gik ud på, at der, hvis landmanden trak sine forsikringsbeløb fra ejendommens samlede vurderingsværdi, ikke blev noget tilbage til jorden. Det er formodentlig rigtigt nok, men det giver anledning til at spørge, om landboerne da anvender disse forsikringsbeløb som grundlag for deres formueopgørelser. Jeg betvivler det i høj grad, men hvis det er tilfældet, kommer regnestykket til at svare til et forsøg på at trække et halvt kilo fra halvanden meter.

Jeg kan oplyse, at jeg selv ejer en villa, der er brandforsikret for nøjagtig det, den har kostet; men det er da ikke noget som

helst bevis på, at den grund, den hviler på, ikke har nogen værdi.

Iøvrigt bed jeg mærke i det ærede medlems trusel om, at hvis loven blev gennemført, ville vurderingsmændene ude i landkommunerne sabotere den ved at vurdere forkert. Nu kunne jeg aldrig komme i tanker om at fremsætte en sådan påstand; det overlader jeg til det ærede medlem. Jeg går ud fra, at det ærede medlem taler af erfaring, om ikke just med hensyn til jordvurderingen, så erfaringen fra den tid, da indkomstansættelserne i adskillige landkommuner var langt fra de virkelige indkomster.

Det ærede medlem talte også om, hvilken straf de pågældende kunne risikere at få i den anledning. Jeg synes i og for sig, det er lidt tidligt at tale om straf allerede nu. Det ærede medlem ved jo, at det, der sker, simpelthen er, at de pågældende kommer til at gøre deres arbejde om, for der er og bør naturligvis altid være en klageinstans.

Det overraskede mig noget at høre det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup)s påstand om, at markedet var underforsynet med landbrugsejendomme. Jeg går ud fra, at de fleste af de ærede medlemmer i denne forsamling har læst en afhandling af professor Jørgen Pedersen, hvori han påpeger, at den store afgang af ungdom fra landbruget vil medføre, at det i løbet af kort tid ikke vil være muligt at skaffe brugere til de landbrugsejendomme, der findes i forvejen. Nu er det vel ikke så slemt, som professor Jørgen Pedersen påstår, men der er naturligvis noget om det, og da det nu engang er sådan, at grundstigningsskylden først vil komme til at virke ad åre og der er en tendens til, at færre vil købe ejendomme, tror jeg i alt fald, det er et argument, som man kan holde udenfor.

Det ærede medlem påstod også, at grundejerne ikke ville finde det rimeligt, at man gennemførte en grundstigningsskyld. Nu er det ikke spørgsmålet, om grundejerne finder det rimeligt, men om det er rimeligt i sig selv. Hvis jeg gennem mange år har kunnet plukke jordbær i min nabos have, vil jeg måske finde det urimeligt, hvis han pludselig forbyder det, men derfor er hans handling alligevel rimelig. Lad os derfor undersøge, hvori det urimelige ligger. Forudsætningen